

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Social- og Indenrigsudvalget har i brev af 21. oktober 2015 stillet følgende spørgsmål nr. 13 (SOU alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pernille Skipper (EL).

17. november 2015

J.nr. 2015-5172

Spørgsmål nr. 13:

”Vil ministeren kommentere artiklen fra www.dr.dk : ’Helsingør: hjemløse skal fremvise boner’ fra den 15. oktober 2015, herunder vurdere, om kommunen har en saglig grund til at kræve, at borgeren kan fremvise boner for at dokumentere, at vedkommende bor i kommunen og dermed er berettiget til at modtage kontanthjælp fra kommunen. Hvordan vil ministeren sikre, at hjemløse borgere kan få kontanthjælp, selvom de ikke har nogen bopæl, og dermed ikke har nogen fast tilknytning til én bestemt kommune?”

Endeligt svar:

For at få kontanthjælp er det en betingelse, at ansøgeren har været ude for ændringer i sine forhold fx i form af sygdom eller arbejdsløshed (en såkaldt ’social begivenhed’), at den sociale begivenhed har medført, at ansøgeren ikke har mulighed for at skaffe det nødvendige til sin egen eller familiens forsørgelse, og at behovet ikke kan dækkes gennem andre ydelser.

Det at være hjemløs er en social begivenhed. At en person er hjemløs betyder ikke, at der generelt kan sættes spørgsmålstejn ved personens ophold i en kommune og ret til hjælp efter den sociale lovgivning.

De relevante regler om denne problemstilling hører under Social- og Indenrigsministeriet, som har oplyst følgende:

”Reglerne om opholdskommune og handlekommune i kapitel 3 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område fastlægger, hvilken kommune der har pligt til at yde hjælp til borgere, der ansøger om eller modtager hjælp eller ydelser i henhold til den sociale lovgivning mv.

Lovens grundlæggende princip er, at der altid skal være en kommune, som har pligt til at give hjælp, således at borgeren ikke risikerer at blive henvist fra kommune til kommune og ikke får den nødvendige hjælp i tide.

Det er fastsat i § 9, stk. 1, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, at opholdskommunen har pligt til at yde hjælp. En person har ifølge § 9, stk. 2, opholdskommune, hvor personen bor eller sædvanligvis opholder sig.

I kapitel 32 i vejledning nr. 73 af 3. oktober 2006 er nærmere redegjort for reglerne om opholdskommune og pligt til at yde hjælp.

Heri anføres bl.a.:

”Ved afgørelsen af, hvilken kommune der er opholdskommune, kan der lægges vægt på flere momenter. Det kan ikke angives udtømmende, hvad der kan lægges vægt på. Folkeregistertilmeldingen er et vigtigt moment, men de faktiske forhold vejer tungere. Dette gælder særligt i forhold til hjemløse. Et væsentligt moment er personens egne oplysninger, herunder om hvor den pågældende har været, og hvor den pågældende har mest lyst til at opholde sig. Der kan også lægges vægt på, hvor en person senest har været i kontakt med offentlige myndigheder for at få hjælp eller få udbetalt ydelser.

Man skal være opmærksom på, at alle personer altid har en opholdskommune, og at der derfor ikke kan stilles minimumskrav til den tilknytning en person skal have til en kommune, for at kommunen kan anses for opholdskommune.

Fastlæggelsen af, hvilken kommune der er opholdskommune kræver ofte, at der foretages en vurdering af en persons tilknytning til flere kommuner for at fastslå, hvilken kommune der er nærmest til at anse for at være personens opholdskommune.”

Har en kommune en konkret og berettiget tvivl om, hvorvidt den hjemløse opholder sig i kommunen, beror det således på vurdering af de konkrete omstændigheder. Her vil en persons fremvisning af dokumentation for tilknytning til kommunen efter Social- og Indenrigsministeriets opfattelse kunne indgå som et element.

Som anført vil en række elementer kunne indgå i vurderingen af, hvilken kommune der er en persons opholdskommune. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at fremvisning af kasseboner og kontoudtog, der viser dagligvareindkøb i kommunen, ikke kan være en forudsætning for, at en kommune betragtes som opholdskommune for en borger, men at dette kan indgå som et element i vurderingen.

Det skal dog bemærkes, at ministeriet ikke er bekendt med principafgørelser fra Ankestyrelsen om det rejste spørgsmål.

Det kan herudover oplyses, at der i lovgivningen er taget højde for kommunal uenighed. For at undgå, at en borger kommer i den situation, at ingen kommune anser sig som forpligtet til at yde hjælp, er det i § 9, stk. 10, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område fastsat, at opstår der uenighed mellem to eller flere kommuner om, hvilken kommune der er en persons opholdskommune og dermed handlekommune, må den af de uenige kommuner, som personen har eller senest har haft folkeregisteradresse i, fungere som opholdskommune, indtil det er afklaret, hvilken kommune der er rette opholdskommune.

Når rette opholdskommune er fastlagt, og den fungerende opholdskommune ikke er personens opholdskommune, yder opholdskommunen refusion for den fungerende opholdskommunes udgifter i den periode, hvor uenigheden har bestået.”

Som det fremgår af svaret fra Social- og Indenrigsministeriet, tager reglerne således højde for, at borgeren skal have den hjælp, vedkommende er berettiget til, uanset om der skulle være uenighed om, hvilken kommune der er opholdskommune.

Venlig hilsen

Jørn Neergaard Larsen